

Totalitní očkování versus svoboda umřít

Václav Hořejší

Seminář v PSP 2.6.2015

Princip očkování...

Očkování je historicky zdaleka nejúspěšnější zdravotnická metoda – za těch více než 200 let zcela jistě zachránila stamiliony životů.

Přesto se rozmáhá hnutí odpůrců (jsou mezi nimi bohužel i někteří lékaři...); dvě ideologické motivace, jedna legitimní obava:

- 1) Ultraliberalismus (viz název mého příspěvku)
- 2) Nedůvěra k vědě vůbec, alternativní medicína, programový anti-racionalismus, anti-scientismus, někdy s náboženským resp. sektářským pozadím
- 3) Nesporné případy škodlivých vedlejších účinků

Ideologie:

Jedna taková bojovnice proti očkování na internetu doslova slova říká: „*Co je na povinném očkování špatného? V první řadě to, že je povinné. Nikdo nemá právo nutit kohokoli zákonem, aby si nechal vpravovat do těla cokoli proti své vůli, i kdyby to mělo přímo zázračné účinky.*“

Takový „Boj za svobodu“ mi v tomto případě připadá opravdu hodně nepatřičný a nezodpovědný, protože se bohužel netýká jen rozhodnutí toho či onoho individua, jestli raději zemře na nějakou chorobu, než aby si nechal něco píchat do svého těla, ale je v rozporu se snahou ochránit celou populaci a nakonec příslušnou chorobu zcela eradikovat.

Jako zcela pomýlený mi tento ultraliberalistický přístup připadá i pokud jde o nepřenosné choroby (tetanus) – opravdu stojí ten „princip“ za bolestivé umírání dětí, za které učinili „svobodomyšlné“ rozhodnutí jejich rodiče?

Bojovat proti očkování z nějakých liberálně-ideologických důvodů mi připadá stejně hloupé jako bojovat proti tomu, že nás zlý stát nutí dodržovat dopravní předpisy nebo platit daně...

Takové jednání evidentně ohrožuje zdraví lidstva. Tam, kde je z jakýchkoli důvodů úspěšné, má tragické následky – viz dlouhodobé maření snah o vymýcení posledních ohnisek dětské obrny v několika zaostalých státech Asie a Afriky.

Možné nežádoucí vedlejší účinky:

- Anafylaktická reakce (životu nebezpečná, cca 1 : 1 000 000)
- Fulminantní reakce v místě vpichu (až nekrózy tkáně),
- Propuknutí infekce (při aplikaci oslabené živé vakcíny; imunodeficitní jednotlivci),
- „cross-reaktivní“ protilátky – napadání nervových buněk, neurologické komplikace (encefalitidy apod. - autoimunitní reakce způsobená vzdálenou podobností některých struktur vakcíny-mikroorganismu a vlastních buněk)

Všechny tyto vedlejší účinky jsou vyvolávány i vlastním onemocněním u neočkovaných jedinců, a to 100-1000x častěji než při očkování.

Odmítači očkování navíc tvrdí, že vakcíny samy o sobě poškozují zdraví, protože obsahují rtuť či hliník, že přítomnost těchto látek vyvolává neurologická postižení nebo autismus. Žádná solidně provedená vědecká studie nic takového neprokázala.

Nežádoucích následků očkování bývá kolem několika desítek na vakcínu. Je ovšem často sporné, zda se jedná skutečně o příčinnou souvislost, nebo jen časovou koincidence (pokud např. týden po očkování dojde ke zranění dítěte při nehodě, také to nelze přičítat onomu očkování...).

Očkování samozřejmě má svá rizika, jako úplně všechno, co v životě děláme. Ve všech životních situacích vážíme velikost rizik řešení, která máme k dispozici. U očkování je riziko s ním spojené statisticky mnohonásobně menší než riziko svobodomyšlně neočkovat.

Fakta:

Povinné očkování zabrání v ČR ročně cca 150 tisícům onemocnění (několik promile z nich s více či méně vážnými dlouhodobými následky) a 500 úmrtí.

Zhruba pěti dětem ale vakcína způsobí doživotní následky (např. neurologické problémy), několika desítkám dalších lehčí přechodné následky. Ty by měly mít nárok na kompenzaci z nedávno schváleného odškodňovacího fondu; vedle státu by do něj měli přispívat i výrobci vakcín; tyto prostředky by měly sloužit např. k úhradě nákladů na rehabilitaci.

Vznik odškodňovacího fondu doporučil státu i Ústavní soud, když letos v únoru potvrdil pokutu pro rodiče, kteří odmítli očkovat své dítě.

Uvažovalo se o tom, že se zruší zákonná povinnost. Ale s tím, jak se v poslední době rozmohla manipulativní agitace odpůrců očkování, stoupá riziko, že by poklesla celková proočkovanosť populace. Zdá se, že naše společnost ještě nedozrála k tomu, abychom se mohli spolehnout na to, že i v dobrovolném režimu bude zachována velmi vysoká (alespoň 90%) proočkovanosť (nyní je asi 98%) zajišťující tzv. kolektivní imunitu, která potom chrání do velké míry i jedince, kteří ze závažných důvodů nemohou být očkováni, nebo u kterých je očkování málo účinné.

Viz - očkování proti pneumokokům a lidskému papilomaviru (HPV) jsou sice hrazena ze zdravotního pojištění, ale jsou nepovinná; jejich nízká (a klesající) četnosť ukazuje, jak by to zřejmě dopadlo po zrušení povinnosti očkování proti 9 základním onemocněním.

Očkování svých dětí dnes více méně odmítá asi 5% rodičů; v průzkumech se asi 80 procent rodičů vyslovilo pro zachování současného očkovacího kalendáře.

Čím více lidí je neočkovaných, tím větší šance je, že původce nemoci bude v populaci cirkulovat poté, co je zanesen z oblastí, kde je nemoc doposud rozšířená – viz recentní epidemie spalniček v USA, kde poklesla proočkovanosť; nemoc tam přivezli turisté z jihovýchodní Asie. Podobnou hrozbu představuje zavlečení dětské obrny a šířící se hrozba černého kašle.

Odpůrci by měli vědět, že při očkování proti spalničkám riziko neurologických komplikací tisíckrát menší než při aktuálním onemocnění touto chorobou.

Odborná veřejnosť je přesvědčena, že spektrum nemocí, proti kterým by se mělo očkovat (asi na dobrovolné bázi, ale hrazené pojišťovnou) by se mělo rozšířit, a to např. o rotavirové gastroenteritidy, které mohou být nebezpečné zvláště pro novorozence a kojence a které jsou mimořádně nakažlivé.

Pokud vím, připravuje se rozšíření úhrady očkování proti některým infekčním nemocem u rizikových skupin pacientů (diabetici, lidé s poruchami imunity, chronickými onemocněními srdce, cév a ledvin a cév).

Velmi důležité by bylo, aby se některá očkování hradila seniorům nad 65 let, jako jsem např. já. Obecně se u nás starých lidí dosti výrazně snižuje přirozená obranyschopnost; uvádí se, že nejprve se to projevilo u nález pneumokoků, které nejvíce postihují právě nás seniory. Náklady by ovšem byly dosti vysoké, protože jedna vakcína vyjde zhruba na patnáct set korun a seniorů jsou asi dva miliony.

Role lékařů

Mezi odpůrci očkování jsou bohužel i někteří lékaři; je to smutné - podobně jako to, že existují i lékaři, kteří podporují a praktikují některé šarlatánské, „alternativní“ metody léčby, jako je homeopatie i některé ještě horší..

Náš přední vakcinolog prof. Chlíbek: „*Česká lékařská komora vydala jasné stanovisko, že lékař, který odmítá očkování, postupuje non lege artis, tedy nikoliv v souladu se soudobými poznatky medicíny. Takový lékař prakticky hazarduje se zdravím lidí, jimž upírá očkování.*“

Sankce odmítačům?

Pokud zákon nastavuje povinnost, musí existovat sankce vůči těm, kdo ji nedodržují. Nemusí to být jen pokuty, ale třeba nepřijetí dětí do školek či škol. Určitě by se nemělo spoléhat jen na příkazy a sankce, ale měla by se zintenzivnit i osvěta důvěryhodnými odborníky, kteří by měli věcně argumentovat proti falešným tvrzením odpůrců očkování.

Věřím, že mnoho nynějších pomýlených odpůrců očkování by se tak dalo přesvědčit...

Závěr:

Doufejme, že zvítězí rozum...